

Sprawozdanie z prac w Bibliotece Polskiej w Paryżu w 2018 r.

Tegoroczny pobyt w Bibliotece Polskiej w Paryżu, w dniach 2–20 lipca i 29 października – 30 listopada 2018 r., był moim ósmym z kolei (poprzednie w latach 2008–2013 i 2015–2017) w ramach programu pomocy polskim instytucjom kulturalnym poza granicami kraju realizowanego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W czasie pobytu zinwentaryzowałem 20 map z serii „Mapy XIX w.” (w tym 14 map ściennych), jeden plan z serii „Plany miast i bitew XIX w.” oraz 92 atlasy. Rozpocząłem weryfikację sporządzonych przeze mnie opisów (199 rekordów) oraz tworzenie indeksu wykonawców XIX-wiecznych map (240 rekordów). Opracowanie map wymagało żmudnej i czasochłonnej kwerendy naukowej (np. ustalenie autora, daty wydania, publikacji, w której mapa była zamieszczona). Szczególnie dużo czasu zajęło poszukiwanie informacji o autorach map i atlasów. Do zakończenia opracowania tej części zbioru kartograficznego pozostało dokończenie weryfikacji opisów, zebranie materiałów do wstępu i przygotowanie katalogu.

Bardzo ważnym zadaniem zrealizowanym podczas tegorocznego wyjazdu było zorganizowanie wystawy z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości pt. „Walka o granice odrodzonej Polski 1918–1922” („La lutte pour les frontières de la Pologne renaissance 1918–1922”), której współorganizatorem było Archiwum Narodowe w Krakowie. Podczas wernisażu, który odbył się 31 października, komisarze wystawy: dr Anna Czarnocka – Biblioteka Polska w Paryżu i Zbigniew Dyrdoń – Archiwum Narodowe w Krakowie krótko omówili genezę ekspozycji i prezentowane mapy. Wystawa otwarta była od 7 do 17 listopada. Pokazane na wystawie obiekty w całości pochodziły z zasobu Towarzystwa Historyczno-Literackiego/ Biblioteki Polskiej w Paryżu. Wyeksponowano mapy historyczne i narodowościowe służące polskiej propagandzie w okresie I wojny światowej wytworzone przez Centralną Agencję Informacyjną w Lozannie, jak i te wykorzystywane przez delegację polską na kongres pokojowy, a przygotowane w Biurze Geograficznym kierowanym przez Eugeniusza Romera. Wystawa zbiegła się w czasie z konferencją „Les personnalités emblématiques de l’Indépendance polonaise: Piłsudski, Dmowski, Paderewski...” (8 i 9 listopada) i cieszyła się sporym zainteresowaniem. Mimo krótkiego czasu trwania zwiedziło ją ok. 560 osób. Materiał poświęcony ekspozycji map został wyemitowany 13 listopada w Telewizji Polonia.

W okresie mojego pobytu miały miejsce także inne wystawy: „Mieczysław Karłowicz (1876–1909). Compositeur polonais du tableau” (Muzeum Narodowe w Gdańsku zaprezentowało zdjęcia Tatr wykonane przez M. Karłowicza), „Pierre Bontemps (1777–1840). Le général de l’armée polonaise tombé dans l’oubli” („Piotr Bontemps (1777–1840). Zapomniany generał Wojska Polskiego”) oraz całoroczna „100 ans plus tard Lettres de »Poilus« et autres documents de la guerre 1914–1918 des fonds et des collections de la Société Historique et Littéraire Polonaise / Bibliothèque Polonaise de Paris”.

Zachęcam wszystkich wybierających się do Paryża, aby odwiedzili Bibliotekę Polską. Z godzinami otwarcia oraz programem kulturalnym można zapoznać się na stronie: <http://www.bibliotheque-polonaise-paris-shlp.fr/>.

Zbigniew Dyrdoń
Archiwum Narodowe w Krakowie